

Dlhový problém Talianska

Taliansko, 4. najväčšia ekonomika v Európskej únii sa v posledných dňoch dostáva do stredobodu pozornosti európskych ekonómov. Aktuálna politická situácia v krajine spôsobila na finančných trhoch menšiu paniku, keď došlo k výpredaju talianskych dlhopisov. Nová, ultrapravicovo-populistická vláda vyvoláva veľké obavy ohľadom budúcnosti krajiny z finančného hľadiska a z hľadiska spolupráce s Európskou úniou. Prečo je aktuálna situácia v Taliansku závažná a sú obavy ohľadom budúcnosti krajiny opodstatnené?

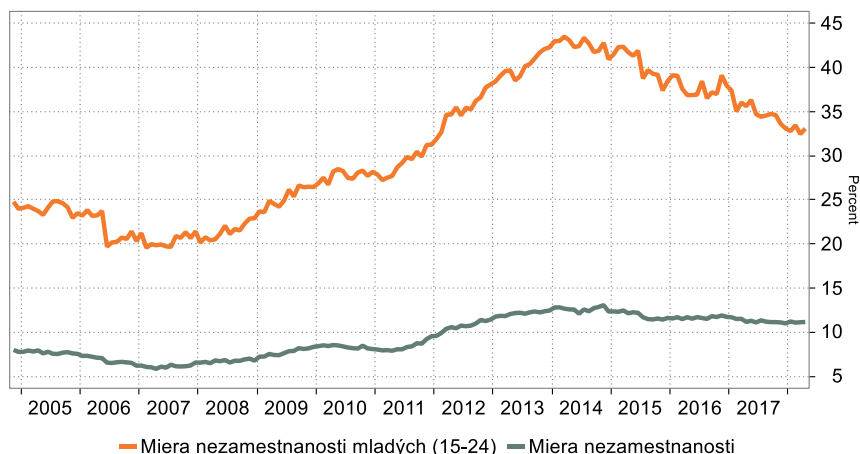
O ekonomickej situácii v Taliansku sa už dlho nehovorilo pozitívne. Krajina má od vypuknutia krízy v roku 2008 problémy s nezamestnanosťou, ktorá od vtedy neklesla pod dvojciferné čísla. Momentálne sa nachádza na úrovni 11,2%, okolo ktorej osciluje už rok. Zatiaľ čo sa pracovné trhy vo väčšine krajín EÚ už dávno z krízy zotavili, Taliansko spolu s inými krajinami periférie eurozóny ako Španielsko a Grécko stále nevedia zabezpečiť dostatočne vysokú zamestnanosť. Problém je v priepastných regionálnych rozdieloch. Zatiaľ čo v severných, priemyselne silných regiónoch miera nezamestnanosti dosahuje normálne, jednociferné čísla v južných regiónoch presahuje až 20%. Nezamestnanosť mladých presahuje 30% a na juhu mestami

až 50%. Ekonomická situácia na juhu Talianska tak nemá ďaleko od aktuálnej situácie v Grécku.

Hospodárstvo Talianska je silné a diverzifikované, čo vyplýva najmä z bohatej histórie krajiny. Poľno-

hospodársky sektor tvorí zväčša obilie, no Taliansko je predovšetkým známe ako najväčší producent vína na svete. Priemysel je zastúpený najmä na severe krajiny v takzvanom „priemyselnom trojuholníku“ Miláno-Turín-Janov, kde

Taliansko - trh práce

MACROBOND

V tomto čísle:

Medzikvartálne sa ekonomika eurozóny a EÚ zvýšila o 0,4 %

Slovensko v konkurencieschopnosti dosiahlo 59. miesto spomedzi 137 štátov

Mzdy na Slovensku opäť najviac rástli v sektore IKT

Investori akceptovali aj slovenské 50-ročné dlhopisy pri úroku 2,25 % p.a.

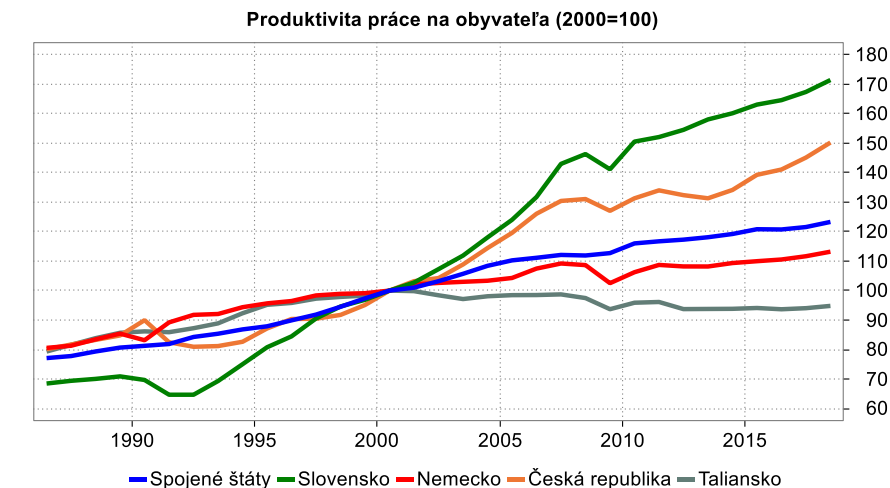
Vláda ohlásila ďalšiu časť sociálneho balíčka, obedy zadarmo pre žiakov či vyššie vianočné dôchodky

Nový model Audi Q8 sa bude vyrábať výlučne v Bratislave

automobilový, strojársky a lodný priemysel vytvára veľkú časť pridanej hodnoty regiónu. Na juhu Talianska zas priemyselnú výrobu tvorí textilný priemysel, obuvníctvo a drevospracujúci priemysel, ktorý však nevytvára tak vysokú pridanú hodnotu a hlavne je podstatne menší a tým pádom zamestnáva aj menej ľudí ako na severe Talianska.

Prevažnú väčšinu HDP Talianska tvorí však sektor služieb. Silnú tradíciu tu má bankovníctvo, pričom najväčšie dve Talianske banky sú Intesa Sanpaolo (materská spoločnosť slovenskej VÚB) a UniCredit, ktoré zároveň patria medzi najsilnejšie európske banky. Významnú časť finančného sektor dotvára aj poisťovňa Generali Group.

O Talianskej ekonomike sa teda nedá povedať, že by jej hospodárstvo nebolo diverzifikované a založené na veľkých spoločnostiach s históriou. Problémom Talianska však je klesajúca produktivita práce na obyvateľa, ktorá spôsobuje, že hospodárstvo Talianska nedokáže dosahovať dostatočne vysoký hospodársky rast a zamestnávanie ďalších ľudí pre

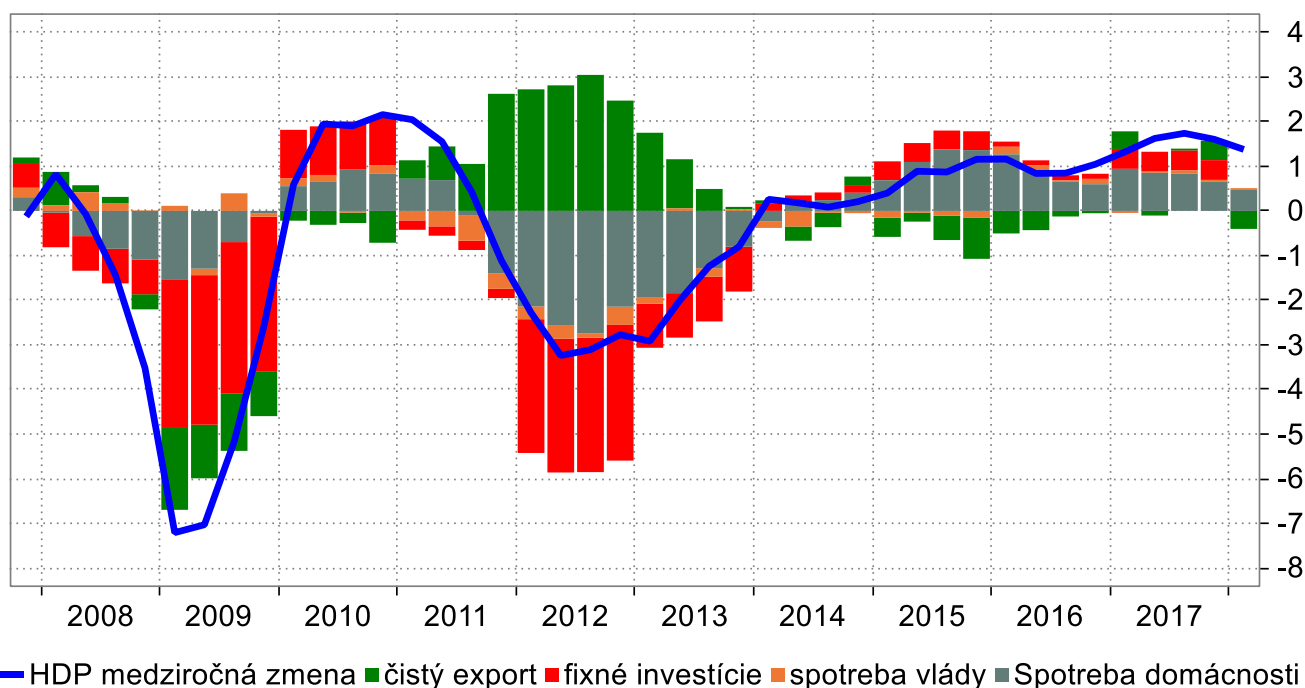
MACROBOND

firmy často krát znamená skôr problém ako úžitok.

HDP Talianska dlhodobo rastie podpriemerným tempom vzhľadom na ostatné krajiny EÚ a od krízy ani raz nepresiahlo 2%-né tempo rastu. Väčšinu HDP ťahá spotreba domácností, ktorá rastie len veľmi obmedzeným tempom a export a investície takisto nevykazujú uspokojivé čísla. Problém Talianska je aj v tom, že nedokáže prilákať priame zahraničné investície, keď si investori vyberajú skôr iné krajiny. V súčasnosti sa HDP Talianska ešte stále nachádza pod úrovňou z roku 2008.

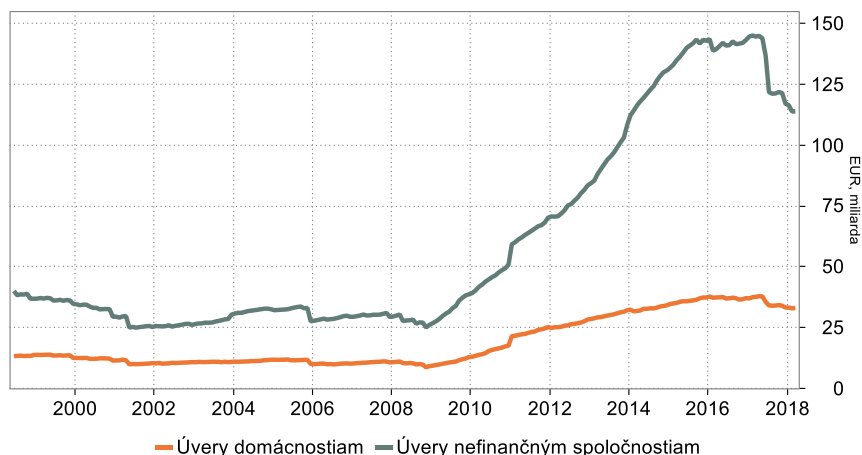
Problémom v Taliansku je vysoký objem nesplácaných úverov v držbe bánk. Talianske banky nevedeli takéto zlyhané pohľadávky predať investorom na vymáhanie a očistiť si tak svoje portfólia. Do roku 2017 tak objem nesplácaných pohľadávok v bankách konštantne narastal. V prípade úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam dosiahol takmer až 150 mld. eur a v prípade úverov domácnostiam 35 mld. eur. Až od druhej polovice 2017 sa podarilo tento objem znížiť, keď na jednej strane banky odpredali časť zlyhaných pohľadávok a na druhej strane sa ekonomická situácia zabilizovala. Stále však platí, že

Taliansko - medziročný rast HDP

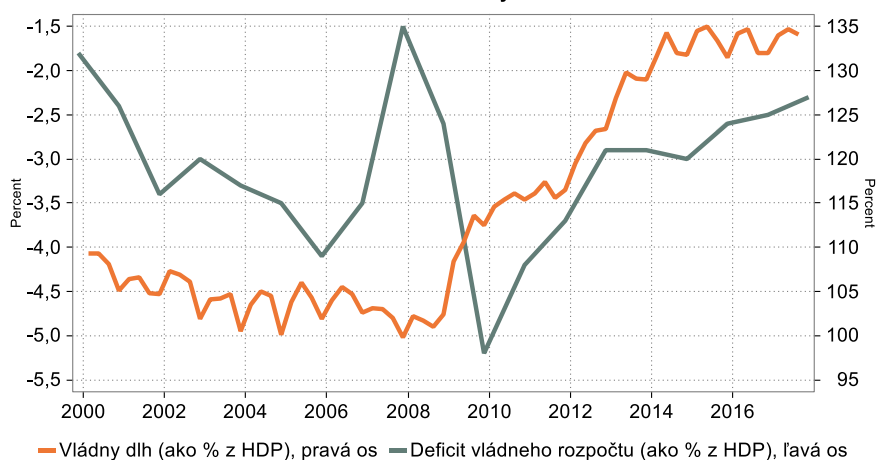
MACROBOND

Taliansko - zlyhané úvery

MACROBOND

Taliansko - vládny dlh

MACROBOND

objem zlyhaných úverov je najvyšší v EÚ, čo v prípade výkyvu hospodárstva môže pôsobiť destabilizujúco na celý bankový sektor.

To, čo v súčasnosti vyvoláva najväčšie obavy ohľadom hospodárskej situácie v Taliansku je vysoký vládny dlh krajiny. Na úrovni 130-135% HDP predstavuje najväčší dlh spomedzi krajín EÚ okrem Grécka. Vysoký dlh je dôsledkom deficitu verejných financií, s ktorým talianske vlády hospodária neprestajne už vyše 20 rokov. Od roku 2014 sa na základe požiadaviek Európskej komisie rast dlhu zastabilizoval. Talianske vlády síce stále hospodárili s deficitom, dlh však rástol rovnakým tempom ako HDP a tým pádom ostal na rovnakej úrovni v pomere k HDP. Talianske dlhopisy (prostredníctvom ktorých emisie vláda financuje deficit) sú väčšinou v držbe finančných inštitúcií – bánk, správckých spoločností

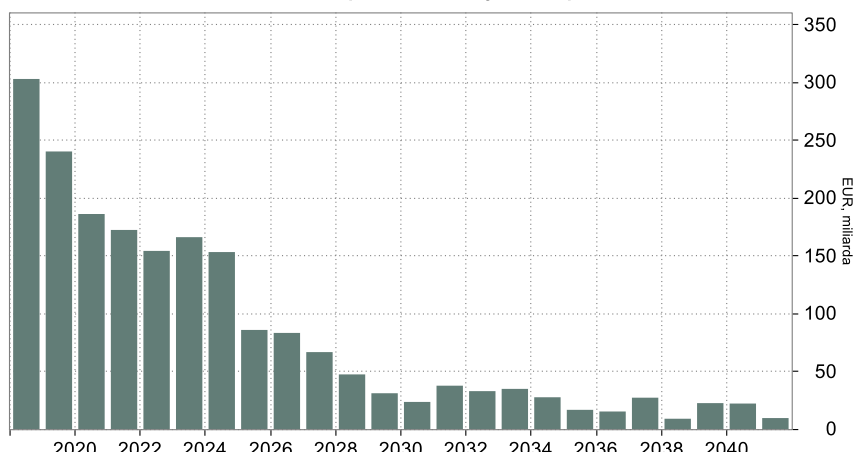
a poisťovní. V prípade neschopnosti Talianska splácať tieto dlhopisy by spomínané finančné inštitúcie mali obrovské problémy a nakazil by sa celý finančný sektor v eurozóne, čo by malo katastrofálne následky pre celú EÚ. To je samozrejme najextrémnejšia situácia, nedá sa však povedať, že by do istej miery nebola reálna.

Pri pohľade na splatnosť talianskych dlhopisov môžeme vidieť, že na rok 2018 pripadá splatiť istinu dlhopisov vo výške až 300 miliárd eur. To predstavuje takmer 40% všetkých príjmov vládneho rozpočtu, čo je samozrejme nereálne, najmä vzhľadom na to, že Taliansko dosahuje rozpočtový deficit vo výške okolo 30-40 mld. eur. Jedinou možnosťou krajiny tak je dlh refinancovať. Tu vidno extrémnu závislosť krajiny od európskych finančných trhov a od schopnosti umiestniť emitované dlhopisy. Pokiaľ by to nedokázalo, tak stratí schopnosť splácať dlh.

Pri takomto objeme dlhu a jeho refinancovania hrá veľmi dôležitú úlohu aj úroková sadzba, za ktorú Taliansko umiestňuje dlhopisy na trh. Tá závisí od mnohých faktorov ako inflácia alebo úroková sadzba ECB. Dôležitým komponentom je však aj riziková prémie, ktorá závisí od vnímania ekonomickej situácie v Taliansku investormi (banky, správcké spoločnosti, poisťovne a iní investori). A práve tu sa do hry dostáva súčasná politická situácia a obavy, ktoré z nej vznikajú.

Kvôli minimálnemu hospodárskemu posunu, vysokej nezamestnanosti a migračnej vlny z Blízkeho východu a Afriky bola politická situácia v krajine v bode varu. Vládnica ľavicová a tradičná pravicová strana, ktoré sa v Taliansku striedali dlhodobo nedokázali verejnú mienku

Taliansko - splatnosť vládnych dlhopisov

MACROBOND

upokojiť a obyvateľstvo volalo po zmene. Chaotická situácia pripravila pôdu pre extrémistické a populistické politické strany, ktoré vyhrali marcové voľby. Na severe, kde Talianov najviac trápila migračná kríza zvíťazila ultrapravicová strana Lega Nord (Lega) a na chudobnom juhu zvíťazila populistická strana Hnutie piatich hviezd (M5S). V bohatšom regióne okolo Florencie ako aj vo veľkých mestách prevažovala vládnuca Demokratická ľavicová strana. Strana Lega získala popularitu na sľubovaných antiimigračných opatreniach a deportácií. M5S zas na základe sľubovaného nepodmieneného základného príjmu a zrušení úsporných opatrení ako dôchodková reforma, ktoré predložila vláda zaviedla ako podmienku od Európskej komisie. Obe strany sa pritom počas kampane vyznačovali proti európskymi vyjadrenia typu vystúpenie z eurozóny a EÚ. Investori z EÚ preto s obavami začali sledovať ďalší vývoj situácie v Taliansku a či M5S a Lega vstúpia do koalície.

Prvý pokus o zostavenie vlády v máji bol neúspešný, keď taliansky prezident nevymenoval za ministra financií známeho euroskeptika Paola Savonu. Zostavením vlády následne poveril bývalého člena Medzinárodného menového fondu Carla Cottarelliho, pravdepodobnosť jeho úspechu však bola malá a očakávali sa predčasné voľby. Na koniec však Lega a M5S začiatkom júna vládu zostavili. Finančné trhy na politické udalosti posledných týždňov v Taliansku reagovali miernou panikou a výpredajom Talianskych 10-ročných dlhopisov. Výnosy sa tak vyšplhali až na 3%, kde sa nenachádzali do vtedy, čo situáciu upokojila expanzívna monetárna politika ECB. V porovnaní so slo-

venskými dlhopismi tak Taliansko emituje 10-ročné dlhopisy s úrokom o 2% percentuálne body vyššie a oproti Nemecku vyššie o 2,5 p.b.

V blízkej budúcnosti sa pozornosť investorov bude sústreďovať na novú taliansku vládu a na jej postoj voči verejným financiám a Európskej únii. V prípade odmietania úsporných opatrení a reforiem podľa požiadaviek Európskej komisie môžu finančné trhy reagovať ďalším výpredajom Talianskych dlhopisov

a zvýšením úrokových sadzieb pri refinancovaní dlhu. Vyššie úroky pri tak vysokých objemoch refinancovania zaťažujú verejné financie na ďalšie roky, čo spôsobí len ďalšie nabaľovanie sa talianskeho problému. Ten si v konečnom dôsledku odnesie budúca generácia talianov. Nová talianska vláda v mnohom pripomína nástup gréckej Syrizey, ktorá takisto hlásala „oslobodenie sa“ od úsporných opatrení Európskej komisie. Tá po pol roku pocho-

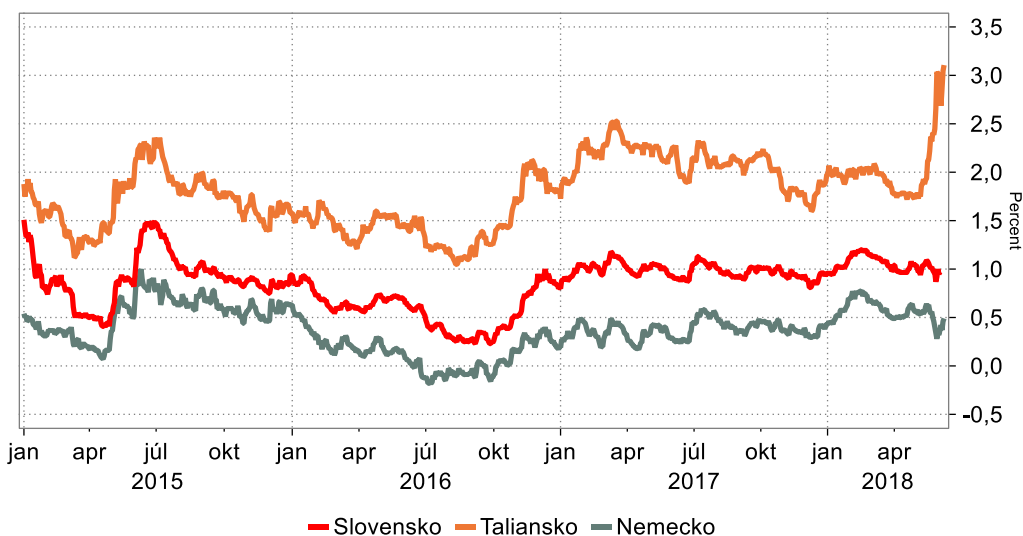
pila, že je natoľko závislá od peňazí z európskych inštitúcií, že bez nich nedokázali zabezpečiť ani bežný chod krajiny. Nová talianska vláda si takisto bude musieť uvedomiť svoju závislosť od európskych investícií. Problém je však v tom, že kým si to uvedomí, tak môže spôsobiť krajine ťažkosti, s ktorými sa bude musieť vysporiadať budúca generácia. (rb)

● Lega ● Five Star Movement ● Democratic Party ● SVP

Guardian graphic. Source: Italian interior ministry. Results as of 1.20pm GMT

Výnosy 10 ročných vládnych dlhopisov

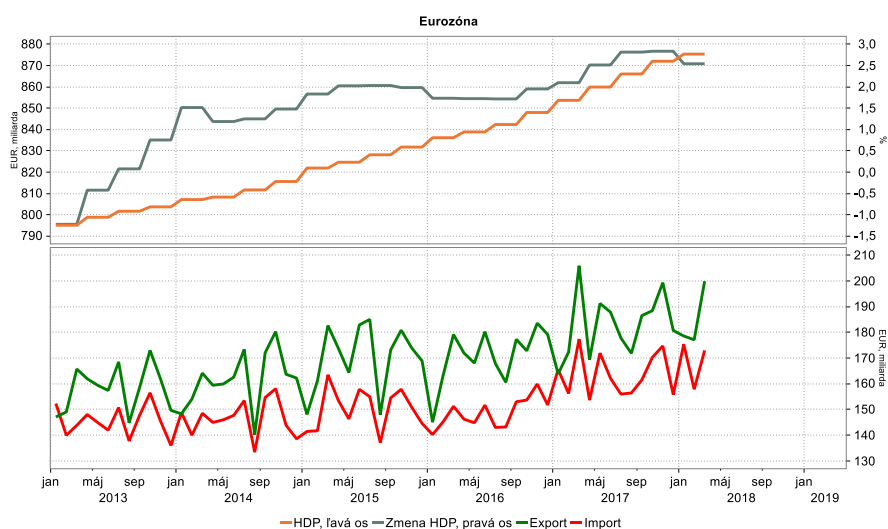
MACROBOND

Ekonomika eurozóny

Tempo rastu ekonomiky eurozóny sa na začiatku tohto roka spomalilo. Hrubý domáci produkt eurozóny v 1. štvrtroku 2018 v porovnaní s predchádzajúcim kvartálom stúpil o 0,4 percenta rovnako ako v celej Európskej únii. V predošlom kvartáli sa HDP v oboch regiónoch zvýšil o 0,7 percenta. Čo sa týka medziročného porovnania, HDP eurozóny od januára do marca sa zvýšil o 2,5 percenta a v EÚ o 2,4 percenta po 2,8 percentnom, respektíve 2,7 percentnom zvýšení v predchádzajúcom kvartáli. Spomedzi členských štátov EÚ, zaznamenali najväčší medzikvartálny rast Lotyšsko a Poľsko, kde to bolo o 1,6 percenta. Ďalej nasledovalo Maďarsko a Fínsko (1,2 percenta). Rumunská ekonomika stagnovala a naopak mierny pokles zaznamenalo Estónsko (0,1 percenta). Nemecko zaznamenalo medzikvartálny rast o 0,4 percenta. V porovnaní s predošlým kvartálom si najväčšia európska ekonomika polepšila najmä vďaka exportu a to o 0,6 percenta. HDP Francúzska v 1. štvrtroku roka 2018 vzrástol o 0,3 percenta, oproti

predchádzajúcemu obdobiu, keď sa medzikvartálne zvýšil o 0,7 percenta. Dôvodom spomalenia malo byť zníženie podnikových investícií a exportu. Vo Veľkej Británii zaznamenal HDP medzikvartálny rast len 0,1 percenta, čo je veľmi málo, nakoľko svetová ekonomika prechádza fázou ekonomického oživenia. Slovenský HDP v 1. štvrtroku medzikvartálne stúpil o 0,9 percenta, čo predstavovalo rovnakú hodnotu ako v posledných troch mesiacoch. V porovnaní s predošlým rokom si

polepšil o 3,6 percenta. Výdavky na spotrebu sa v 1. kvartáli v eurozóne zvýšili o 0,5 percenta a v celej Únii o 0,4 percenta. Export klesol o 0,4 percenta. Import sa v eurozóne znížil o 0,1 percenta a v EÚ stagnoval. Spotreba domácností pozitívne prispela k expanzii HDP v eurozóne aj v EÚ. Pozitívne vplývala aj tvorba hrubého fixného kapitálu a taktiež tvorba zásob. Na druhej strane negatívny vplyv mal v oboch regiónoch zahraničný obchod. (pk)

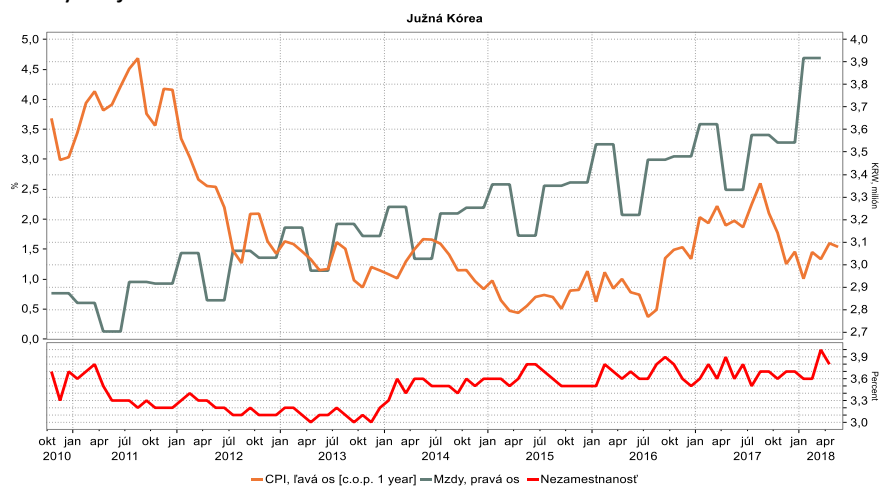

Platy v Južnej Kórei rastú

Mzdy v Južnej Kórei zaznamenali za prvý kvartál 2018 až osem percentný nárast oproti prvému kvartálu minulého roka. Celková priemerná suma vyplatených miezd v rámci odvetví sa tak dostala na úroveň 3,92 milióna juhokórejských wonov čo v prepočte predstavuje 4,9 mld. eur. Tento nárast bol najvyšší od roku 2012, kedy v prvom kvartáli predstavoval nárast miezd 7,8 %. Za zvýšením priemerných miezd v prvom kvartáli 2018 stojí najmä nárast zamestnanosti na lepšie platených pozíciách v oblasti verejnej správy (nárast 5,58 %) a v oblasti finančných inštitúcií a poisťovníctva (nárast o 4,8 %). Suverénne najviac pracovníkov v rámci všetkých odvetví pribudlo na manažérskych postoch a to až o 18,39 %.

Od konca minulého roka je v Južnej Kórei prítomná dezinflácia, teda spomalenie rastu inflácie, a v súčasnosti je na úrovni 1,5 %. V prvom kvartáli rástli mzdy najmä vo výrobe, kde vzrástli až o 12,6 %. Druhý najväčší nárast zaznamenali

mzdy v oblasti ubytovacích a stravovacích služieb a to o 7,9 %. Nezamestnanosť v krajine dosahuje celkom stabilnú hodnotu na úrovni 3,8 %, čo tiež hovorí o dobrej kondícii juhokórejskej republiky. (jv)

Konkurencieschopnosť Slovenska

Index podnikateľského prostredia dosiahol na Slovensku v prvom kvartáli 2018 hodnotu 45,9 bodu. Index zahŕňa otázky v oblasti vplyvu hlavných prvkov právneho a regulačného rámca na podniky, vplyvu iných rozhodujúcich vonkajších podmienok na podniky a otázky vplyvu podnikov na podnikateľské prostredie. V daných okruhoch otázok podnikatelia najhoršie hodnotili zmenu vo funkčnosti politického systému v krajine (- 10 %), vymožitelnosť práva a funkčnosť súdnictva (- 9,3 %), rovnosť pred zákonom (- 9,2 %). Veľmi negatívne bol ďalej hodnotený výskyt hospodárskej kriminality a organizovaného zločinu, či kvalita a dostupnosť výrobných vstupov a pracovnej sily. Pozitívne bola hodnotená Stálosť

a predvídateľnosť výmenného kurzu eura (1 %), informačná otvorenosť (2,1 %), rozvoj či vzťah k životnému prostrediu (1,8 %), investičný a technologický (1,5 %). Aj toto vnútorné hodnotenie podnikateľského prostredia na Slovensku potvrdzuje obraz o krajine v rebríčku konkurencieschopnosti krajín v správe Svetového Ekonomického Fóra (WEF) na roky 2017-2018, kde sme sa umiestnili na 59. mieste z celkom 137 hodnotených krajín. Podľa WEF sú najproblematickejšie faktory pre podnikanie: korupcia, byrokracia, daňové sadzby či daňová regulácia. Z dvanástich hodnotených pilierov sa na najvyššej priečke umiestnila oblasť hodnotiaci vývoj finančných trhov (32/137) kde sa hodnotí dostup-

nosť finančných služieb a kapitálu. Najhoršie sa umiestnili inštitúcie (93/137) kde sa hodnotila dôvera vo vládu, regulácie, súdnictvo či aj popularita politikov. Česká republika sa v danom hodnotení WEF umiestnila na 31. mieste, Poľsko na 39. mieste, Maďarsko (60.), Rakúsko sa dostalo na 18. miesto a prvé miesto obsadilo Švajčiarsko. Dané hodnotenia Slovenska môžu mať zásadný vplyv na rozhodnutia investorov o umiestnení svojich investícií práve na Slovensku. Pre Slovensko tiež poskytujú prehľad o tom na akú oblasť by sme sa mali sústrediť svoju pozornosť a zaviesť prípadné reformy. Za posledné roky tak eviduje Slovensko výrazný prepad v konkurencieschopnosti .(jv)

Economy Profiles

Slovak Republic

59th / 137

The Global Competitiveness Index 2017-2018 edition

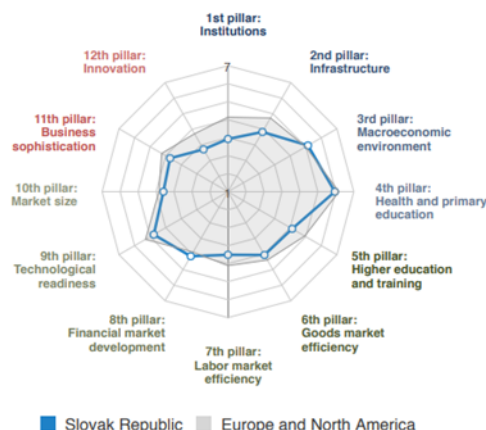
Key indicators, 2016

Source: International Monetary Fund; World Economic Outlook Database (April 2017)

Population millions	5.4	GDP per capita US\$	16,498.5
GDP US\$ billions	89.5	GDP (PPP) % world GDP	0.14

Performance overview

Index Component	Rank/137	Score (1-7)	Trend	Distance from best	Edition	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Global Competitiveness Index	59	4.3			Rank	71 / 144	78 / 148	75 / 144	67 / 140	65 / 138	59 / 137
Subindex A: Basic requirements	52	4.8			Score	4.1	4.1	4.1	4.2	4.3	4.3
1st pillar: Institutions	93	3.5									
2nd pillar: Infrastructure	63	4.3									
3rd pillar: Macroeconomic environment	35	5.4									
4th pillar: Health and primary education	47	6.1									
Subindex B: Efficiency enhancers	44	4.5									
5th pillar: Higher education and training	62	4.5									
6th pillar: Goods market efficiency	55	4.5									
7th pillar: Labor market efficiency	87	4.0									
8th pillar: Financial market development	32	4.6									
9th pillar: Technological readiness	42	5.1									
10th pillar: Market size	61	4.1									
Subindex C: Innovation and sophistication factors	56	3.8									
11th pillar: Business sophistication	54	4.2									
12th pillar: Innovation	67	3.3									

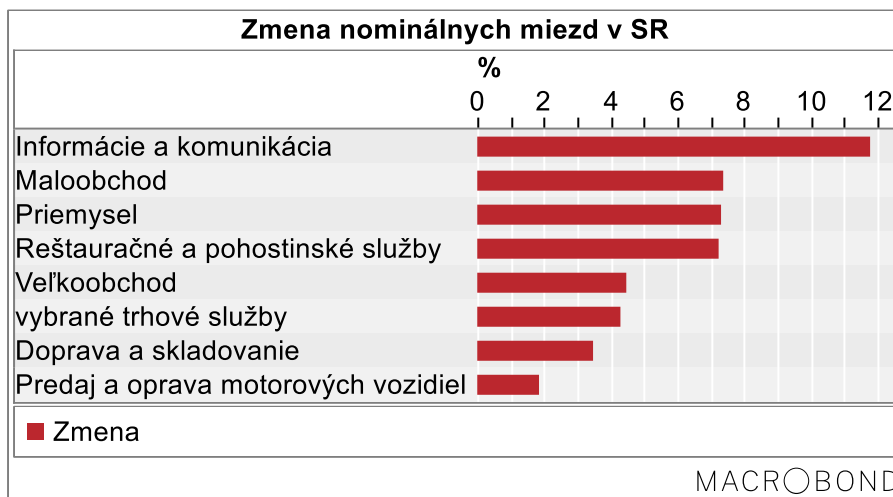

IKT sektor potiahol rast miezd

V prvom kvartáli zaznamenal priemer miezd na Slovensku nárast až o 6,5 %. Časť rastu potiahlo zvýšenie minimálnej mzdy od začiatku tohto roka na 480 eur a je tak tretia najvyššia spomedzi krajín V4. Na raste sa však viac podieľal nárast miezd v rámci odvetví. V oblasti Informačných a komunikačných služieb vzrástli mzdy v prvom kvartáli 2018 oproti tomu istému obdobiu minulého roka o 11,78 %. Druhý najvyšší nárast zaznamenali nominálne mzdy vo veľkoobchode (mimo predaja automobilov), ktoré si pripísali nárast 7,37 %. V priemysle rástli mzdy o 7,3 % a v reštauračných službách o 7,2 %. Okrem rastu miezd je dôležitá aj produktivita práce, ktorú by mal

rast miezd kopírovať. Ak rastú mzdy rýchlejšie ako produktivita práce a teda rastie aj dopyt, môže daná situácia tlačiť na rast cien a podmieňovať infláciu. Na druhej

strane má na výšku dopytu ale vplyv zmena výšky reálnych miezd. (jv)

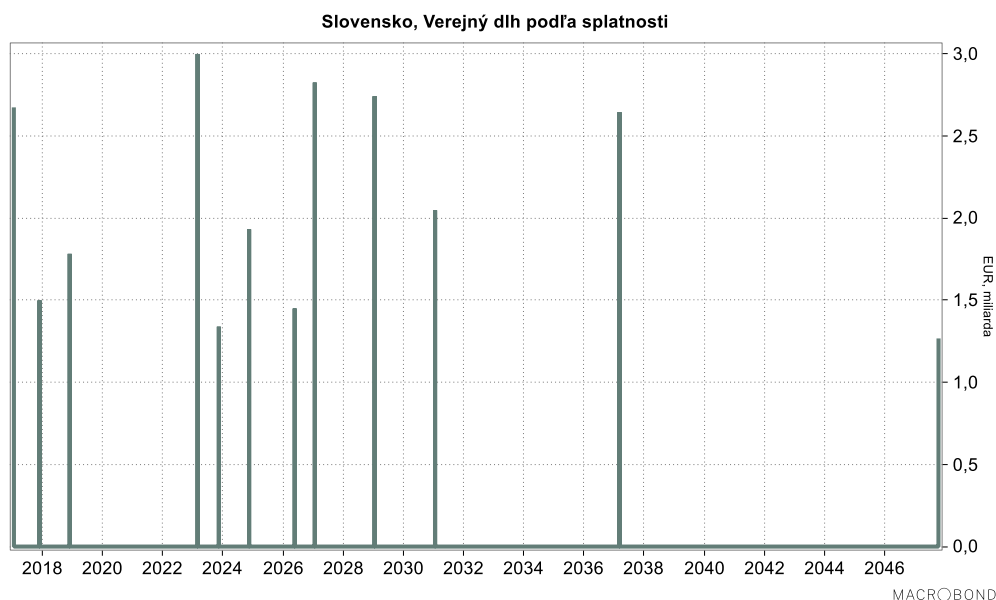

Slovensko emitovalo 50-ročné dlhopisy

Slovenská Republika vstúpila na európske kapitálové trhy, kde ponúkla dlhopisy so splatnosťou 10 rokov a po prvýkrát v histórii aj dlhopisy so splatnosťou 50 rokov. Celková hodnota 10-ročných dlhopisov predstavovala jednu miliardu a ich výnos predstavuje 1 % p.a. 50-ročné dlhopisy vydali v celkovej hodnote 500 miliónov eur a ich výnos má predstavovať 2,25 % p.a. Dlhopisy sa tešia celkom veľkému záujmu investorov, ktorý môže byť spôsobený aj tým, že podobné dlhopisy má len 5 krajín v Európe (Francúzsko, Írsko) ale aj dôverou v Slovenskú ekonomiku. Až 76 percent z emisie 10-ročných dlhopisov putovalo medzi správcovské spoločnosti a banky. Najviac (tretina) dlhopisov smeruje do portfólií nemeckých a rakúskych investorov. Týmto investorom smerovalo aj najviac (42 %) 50-ročných dlhopisov. 56 %

dlhopisov prebrali správcovské spoločnosti a až po nich poisťovne a penzijné fondy (22 %) a banky (13 %). 50-ročné dlhopisy sú splatné v roku 2068. Takýto druh financovania je pre štát výhodný, keďže inflácia zvýhodňuje dlžníkov (štát). Pri 10-ročných dlhopisoch s výnosom 1 % a pri inflácii viac ako 2 % je to očividné naše zvýhodnenie. Podobné je to aj pri 50-

ročných dlhopisoch. Výnos je síce na úrovni 2,25 %, avšak je predpoklad že za daných 50 rokov sa inflácia prejaví násobne viac. (jv)

Audi Q8

Vedenie nemeckého koncernu VW rozhodlo o tom, že nové luxusné SUV Audi Q8 sa bude vyrábať iba v Bratislavskom závode. Prvé vyrobené vozidlá by mali schádzať z výrobných liniek v budúcom roku. Bratislavský závod tak získal do portfólia ďalší prestížny model, čo znamená prejav dôvery. Týmto modelom otvorí značka Audi nový segment pre vyššiu triedu. Q model bude integrovaný do existujúcej výroby siete, čím sa zvýši konkurencieschopnosť. Výroba vozidiel v Bratislave sa rozšíri z dvoch na tri výrobné segmenty a to Volkswagen/Audi, Porsche a segment New Small Family. Pri výrobe nového modelu využije závod technológie a skúsenosti z výroby aktuálneho sériového vozidla Audi Q7. Z jednej z najnovších karosární s približne tisícovou robotov budú teda vychádzať tri modely: VW Touareg, Audi Q7 a Q8. Úroveň automatizácie tu dosahuje 90 percent a o technológiu sa stará približne tisíc zamestnancov. Kvalitné vozidlá pre zákazníkov tu vyrába tím kvalifikovaných zamestnancov. Príchod nového modelu môže zabezpečiť

budúcnosť závodu ako aj vytvorenie nových pracovných miest. Model Q8 by mal podľa odhadov štartovať na cene 72 000 eur a v najluxusnejších výbavách by mohla suma presahovať cenu 130 000 eur. Nakoľko je tento model radený do luxusných SUV a zodpovedá tomu aj jeho cena, závod Volkswagen by si vďaka tomuto modelu mohol výrazne polepšiť v ziskoch. V roku 2017 pracovalo vo volkswagene viac ako 13 700 pracovníkov a vyrobilo sa 361 776 vozidiel. Zisk pred zdanením činil

240 miliónov eur. Nový model by sa mal vyrábať v novo postavenej montážnej hale vyhradenej pre SUV, v ktorej sa vyrába aj model Porsche Cayenne. Nová montážna hala disponuje rozlohou 90 000 m². V celom segmente je v nasadení vyše 600 zamestnancov na jednu zmenu. S očakávaným nárastom personálu a rozlohou závodu súvisí aj vybudovanie novej osobnej brány, autobusových nástupišť, parkovacích miest, administratívnej budovy, sociálnych priestorov a jedálne s 250 miestami. (pk)

MACROBOND

Ďalší sociálny balíček

Vládne strany postupne predstavujú opatrenia, ktoré majú byť súčasťou nového sociálneho balíčka, ktorý by celkovo mal stáť až 600 miliónov eur. Niektoré opatrenia budú prechádzať normálnym legislatívnym procesom, teda bude ich schvaľovať vláda. Iné by mali byť schválené rovno v parlamente cez pozmeňujúce návrhy. Prvým opatrením by mali byť obedy pre deti zadarmo. Toto by sa malo týkať detí v poslednom ročníku materskej školy a tiež všetkých detí na základnej škole, teda na prvom aj druhom stupni. V súčasnosti rodičia platia za jeden obed približne 1,2 eura. To znamená, že pri dvoch školopovinných deťoch môže rodina ušetriť

až 500 eur ročne. Celkovo by sa toto opatrenie mohlo dotknúť približne 500 tisíc detí. Štát by malo toto opatrenie stáť okolo 106 miliónov eur ročne, avšak odpadne sociálne stravovanie, ktoré stojí štát momentálne 10 miliónov eur ročne. Druhým opatrením by mal byť vyšší vianočný dôchodok. V súčasnosti sa tieto príspevky pohybujú od 27 do 80 eur. Tieto hodnoty by sa mali zdvojnásobiť a najvyšší príspevok by mohol dosahovať sumu až 170 eur. Ďalším opatrením je podpora kúpeľov. Toto opatrenie by sa týkalo pacientov, ktorí potrebujú kúpeľnú liečbu. Hovorí sa aj o ďalších opatreniach ako napríklad, zvyšovanie platov

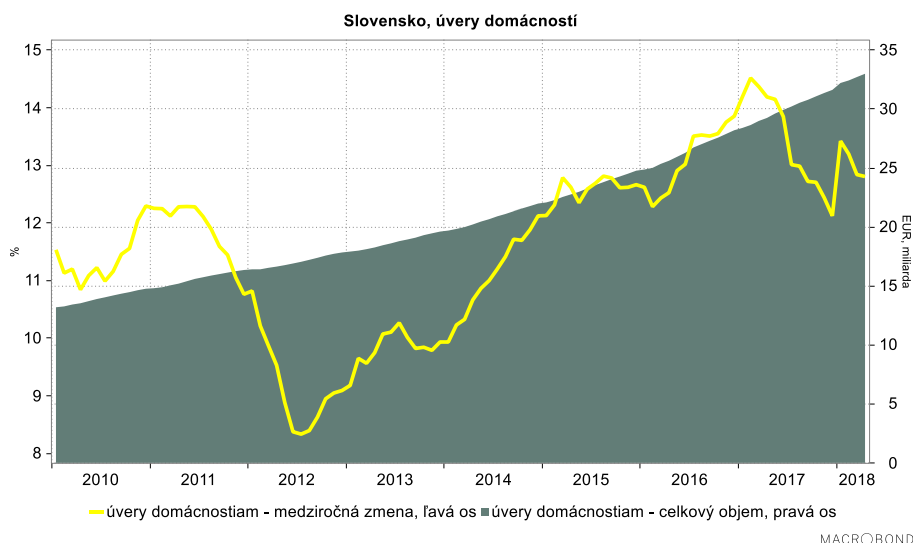
v štátnej a verejnej správe ale aj vyššie mzdy pre zdravotné sestričky, ktorých momentálna priemerná mesačná mzda sa na Slovensku pohybuje v rozmedzí od 600 do 800 eur. Taktiež medzi navrhované opatrenia spadá štartovacia pôžička pre mladomanželov od 25 do 35 rokov. To by mohlo znamenať zvýšenie počtu sobášov v tejto vekovej kategórii. Prilepiť by si mohli aj dôchodcovia a to vo forme 13. dôchodku. Ten by sa vyplácal jednorázovo vo výške polovice priemerného dôchodku. (pk)

Úvery a hypotéky

Od júla začínajú platiť prísnejšie pravidlá pre schválenie hypotéky alebo úveru. Ľudia, ktorí majú nižšie úspory budú mať po novom komplikovanejšiu cestu k získaniu úveru. Je to preto, že od budúceho mesiaca štartujú nové opatrenia Národnej banky Slovenska, ktoré upravujú ich poskytovanie. Po novom nebude možné dostať od banky plnú sumu z hodnoty kupovanej nehnuteľnosti. Mnohé komerčné banky prestanú poskytovať 100 percentné a postupom času aj 80 percentné hypotéky. Zmeny sa tak budú týkať hlavne našich úspor a teda podľa nových opatrení by sme mali mať ušetrených minimálne 10 až 20 percent z hodnoty kupovanej nehnuteľnosti. Novým ukazovateľom bánk bude maximálny strop zadlženosti. Banky budú poskytovať úver len takým žiadateľom, ktorých celkový súčet úverov v domácnosti nepresiahne osemnásobok ich ročného čistého príjmu. Na základe nových prísnejších

opatrení môže byť výška schváleného úveru klienta podstatne nižšia ako bude očakávať. Pravidlá sa dotknú najmä ľudí s nižším príjmom, slobodných, a aj tých, ktorí majú viacej úverov naraz. NBS zavádza tieto opatrenia na základe toho, že obyvatelia Slovenska sa zadlžujú nadmerne rýchlo. Úvery, ktoré ľudia splácajú v bankách rastú medziročne o 13 až 14 percent. Každý

Slovák v roku 2016 dlhoval v priemere viac ako 6 tisíc eur. Paradoxom proti týmto opatreniam je, že ľudí lákajú nízke úroky úverov. Banky od júla nepredpokladajú výraznejšie zmeny avšak klientom sa bude odporúčať viacej šoriť, zriadiť si sporenie na bývanie alebo prípadne zabezpečiť úver ďalšou nehnuteľnosťou. (pk)

2. Dôchodkový pilier

V druhom dôchodkovom pilieri mali sporitelia k 1. júnu tohto roka na účtoch viac ako 7,85 miliardy eur. Hodnota majetku sporiacich sa tak oproti 25. máju znížila o 15,9 milióna eur. Majetok klesal aj v jednotlivých ponúkaných fondoch. Konkrétne v dlhopisových fondoch klesol objem prostriedkov o 12,5 milióna eur na hodnotu 6,09 miliardy eur. V akciových fondoch DDS zaznamenali 959,2 milióna eur, čo predstavovalo pokles o 1,9 milióna eur. Taktiež v indexových fondoch DDS evidovali 722,2 milióna eur, čím hodnota majetku v týchto fondoch klesla o 1,2 milióna eur. V zmiešaných fondoch bolo 79 milióna eur, tu sa hodnota znížila o 0,33 milióna. Doplnkové dôchodkové spoločnosti spravovali k 1. júnu tohto roka vo svojich fondoch skoro 1,96 miliardy eur. V príspevkových fondoch hodnota

v porovnaní s 25. májom klesla o 0,04 až 0,4 percenta. Naopak podielové fondy vykázali aj v uplynulom týždni kladné čisté predaje za 8,34 milióna eur. V porovnaní s týždňom predtým to bolo kladných 2,53 milióna eur. Najvyššie kladné čisté predaje dosiahli zmiešané fondy pri sume 16,48 milióna eur. Druhý najvyšší objem mali akciové fondy za 877,4 tisíc eur. V kladných číslach boli aj fondy peňažného trhu a štruktúrované fondy. Naopak najvyššie záporné čisté predaje zaznamenali dlhopisové fondy za 5,11 milióna eur. V záporných číslach skončili aj realitné fondy, fondy krátkodobých investícií a fondy alternatívnych investícií. Z jednotlivých správcovských spoločností zaznamenali najvyššie čisté predaje fondy VÚB Asset Management za 5,94 milióna eur. Za ňou

nasledovali fondy Amundi Luxembourg S.A. s hodnotou 2,32 milióna eur. Fondy Asset Managementu Slovenskej sporiteľne vykázali záporné čisté predaje v objeme 3,37 milióna eur. V roku 2017 bolo podľa DSS najviac sporiteľov v spoločnosti Allianz (433 207), nasledovala AXA (349 214), VÚB (261 341), AEGON (144 826), NN (138 207), DSS PABK (99 228). Čo sa týka zhodnocovania dôchodkov tak v roku 2017 dosiahla najlepšie čísla za jednotlivé investičné stratégie DSS Poštovej banky. V akciovej stratégii Prosperita to bolo zhodnotenie 11,28%, v indexovej stratégii Perspektíva to bolo 7,11% a v dlhopisovej stratégii Stabilita 0,61%. Podľa veku bolo najviac sporiteľov v kategórii od 36 do 45 rokov a to konkrétne 554 487 ľudí. (pk)

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

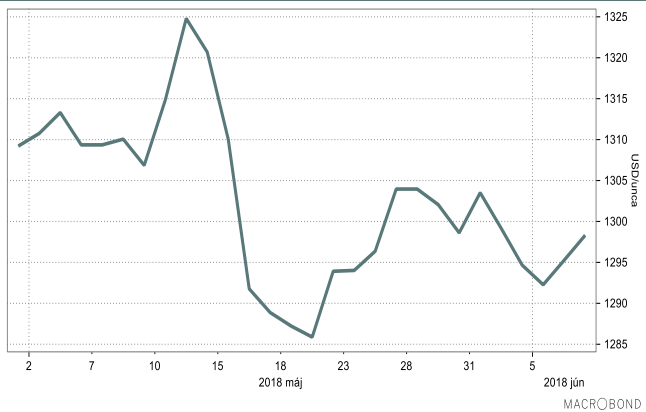
EUR/USD

EUR/CZK

ZLATO

ROPA

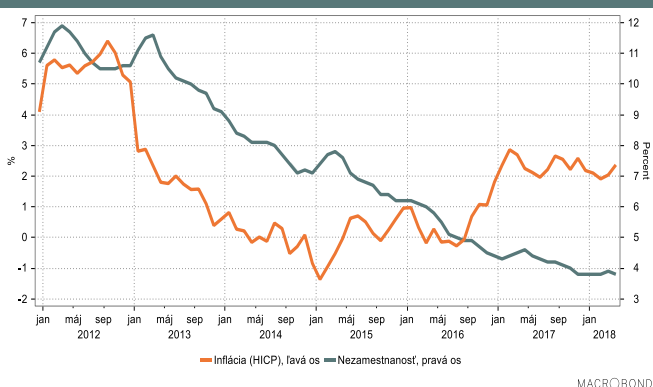
SLOVENSKO

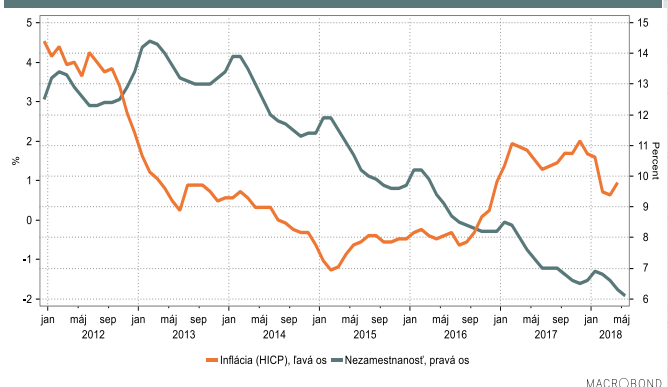
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POL'SKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Od júna sa zvyšuje minimálna suma gastrolístka na 3,60 eura. Táto suma má predstavovať 75 % sumy stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín, ktorá sa od júna zvyšuje o 30 centov na 4,80 eur. Ak služobka trvá dlhšie, nad 12 hodín až 18 hodín, stravné sa zvyšuje o 40 centov zo 6,70 eura na 7,10 eura. Ak dnes trvá pracovná cesta viac ako 18 hodín, zamestnanec má nárok na stravné vo výške 10,30 eura. Od júna dostane o 60 centov viac, teda má nárok na 10,90 eura. Zamestnávateľ musí prispieť zamestnancovi na každé jedlo 55 % z ceny jedla.
- V Estónsku sa rozhodli zaviesť bezplatnú autobusovú dopravu na regionálnych linkách. Chcú tak podporiť cestovanie v daných oblastiach a aj zamestnanosť. Plán má platiť od 1. júla a kvôli nezapojeniu niektorých regiónov nebude platiť ešte celonárodne. V hlavnom meste Tallinn pritom už od roku 2013 funguje bezplatná doprava autobusmi, električkami ale aj vlakmi pre registrovaných obyvateľov.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura

Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík

Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:

Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Jánošíková Slávka
Krčmárik Peter
Vražda Ján

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT